

เอกสารเพิ่มเติม เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (ฉบับที่..) พ.ศ. ....

1. ร่างพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (ฉบับที่..) พ.ศ. .... และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (ฉบับที่..) พ.ศ. ....
2. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 26/2560 เรื่อง การแก้ไขปัญหาการดำเนินงานของกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร
3. ระเบียบคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเฉพาะกิจ ว่าด้วยการพิจารณาแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรขององค์กรเกษตรกร การติดตามและประเมินผลการดำเนินการการเบิกจ่ายเงิน และการใช้คืนให้แก่กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. 2562
4. ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร
5. ปัญหา อุปสรรค ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะของคณะกรรมการในรายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณติดตามมติของสภาและตรวจรายงานการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เรื่อง การพิจารณาศึกษาและติดตามผลการใช้งบประมาณของกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๓ ให้สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรมีสำนักงานใหญ่ อยู่ในกรุงเทพมหานครหรือปริมณฑล และอาจตั้งสาขา ณ ที่อื่นใด ตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๓๗/๙ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“เมื่อกองทุนรับภาระชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ของเกษตรกรตามวรรคหนึ่งแล้ว การจัดการหนี้ของเกษตรกรให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีหนี้ที่มีทรัพย์สินเป็นหลักประกัน ให้ทรัพย์สินที่ใช้เป็นหลักประกัน การชำระหนี้ตกเป็นของกองทุน และเกษตรกรจะได้รับทรัพย์สินที่ใช้เป็นหลักประกันคืนไป จากกองทุนได้ก็แต่โดยการเข้าซื้อหรือซื้อ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) กรณีหนี้ที่มีบุคคลค้ำประกัน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๖ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนเกษตรกรในคณะกรรมการ กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร คณะกรรมการบริหารกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร และคณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระตามพระราชบัญญัตินี้ และให้นับวาระการดำรง ตำแหน่งเป็นวาระแรก

เมื่อครบกำหนดวาระตามวรรคหนึ่ง หากยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้แทนเกษตรกรขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้แทนเกษตรกรซึ่งพ้นจากตำแหน่ง ตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้แทนเกษตรกร ซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่การแก้ไขปัญหาหนี้ของเกษตรกรยังไม่อาจดำเนินการให้ครอบคลุมหนี้ของเกษตรกรบางกรณี จึงทำให้เกษตรกรบางส่วนยังไม่ได้รับการแก้ไขปัญหานี้ เนื่องจากกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรไม่อาจรับภาระชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ของเกษตรกรที่ไม่มีทรัพย์สินเป็นหลักประกันการชำระหนี้ได้ ประกอบกับวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนเกษตรกร รวมถึงการกำหนดที่ตั้งของสำนักงานใหญ่และสาขาของสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรที่กำหนดในกฎหมายขาดความยืดหยุ่นและทำให้เกิดอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อให้กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรสามารถรับภาระชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ของเกษตรกรที่มีบุคคลค้ำประกันได้ และกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนเกษตรกรให้เหมาะสมยิ่งขึ้น รวมทั้งกำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดที่ตั้งของสำนักงานใหญ่ได้ในกรุงเทพมหานครหรือปริมณฑล และกำหนดที่ตั้งของสาขา ณ ที่ใดก็ได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังต่อไปนี้

๒.๑ แก้ไขเพิ่มเติมวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนเกษตรกรให้เหมาะสมและชัดเจนยิ่งขึ้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖) ดังนี้

(๑) แก้ไขวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนเกษตรกร จากคราวละ ๒ ปี เป็น ๔ ปี

(๒) กำหนดให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่

(๓) กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการของสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเพื่อให้ได้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนเกษตรกร โดยให้สำนักงานดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วัน นับแต่วันที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนเกษตรกรครบวาระ

๒.๒ แก้ไขเพิ่มเติมให้คณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรมีอำนาจในการพิจารณากำหนดที่ตั้งสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานครหรือปริมณฑล และสาขาของสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๓)

๒.๓ แก้ไขเพิ่มเติมให้กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรรับภาระชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ของเกษตรกรที่มีทรัพย์สินเป็นหลักประกันและมีบุคคลค้ำประกันได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗/๙ วรรคสอง)

๒.๔ กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนเกษตรกรซึ่งได้รับการแต่งตั้งในคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร คณะกรรมการบริหารกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร และคณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกรอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระตามที่ได้แก้ไขโดยพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๖)

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

ร่างพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (ฉบับที่...) พ.ศ. .... มีวัตถุประสงค์ในการประกาศใช้เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้ของเกษตรกร เพื่อให้กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรสามารถรับภาระชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ของเกษตรกรที่มีบุคคลค้ำประกันได้ และกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนเกษตรกรให้เหมาะสมยิ่งขึ้น รวมทั้งกำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดที่ตั้งของสำนักงานใหญ่ได้ในกรุงเทพมหานครหรือปริมณฑล และกำหนดที่ตั้งสาขา ณ ที่ใดก็ได้ เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นและไม่เกิดอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน

คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

ที่ ๒๖/๒๕๖๐

เรื่อง การแก้ไขปัญหาการดำเนินงานของกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

จากการที่กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรได้ให้ความช่วยเหลือเกษตรกรโดยการรับซื้อหนี้สินจากเกษตรกรนั้น ในขณะนี้มีความจำเป็นต้องเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาโดยเฉพาะกรณีที่เป็นหนี้สินเร่งด่วนอันเกิดจากหนี้ที่เกษตรกรถูกฟ้องล้มละลาย หนี้ที่เกิดจากการปรับโครงสร้างหนี้และบังคับคดี และหนี้ที่อยู่ระหว่างการดำเนินคดี แต่ด้วยเหตุที่การดำเนินการที่ผ่านมาของกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรไม่อาจบริหารจัดการได้อันเนื่องมาจากปัญหาความโปร่งใสในการบริหารจัดการกองทุนความเป็นเอกภาพในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ รวมไปถึงปัญหาการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ไม่อาจดำเนินการได้ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ ปัญหาเหล่านี้ได้สะสมมาเป็นเวลานาน ทำให้การแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรของกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรหยุดชะงักและไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้อย่างทันท่วงที เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกรให้เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจภาคการเกษตรซึ่งเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของการปฏิรูปเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๖๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกอบกับ มาตรา ๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ โดยความเห็นชอบของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ จึงมีคำสั่ง ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้บุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร คณะกรรมการบริหารกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร และคณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร ตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่คำสั่งนี้ใช้บังคับพ้นจากตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร คณะกรรมการบริหารกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร และคณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒ ให้มีคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเฉพาะกิจขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

- (๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการ
- (๒) ผู้ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ
- (๓) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เป็นกรรมการ
- (๔) เลขาธิการสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร เป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แต่งตั้งรองเลขาธิการสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรจำนวนหนึ่งคน และผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จำนวนหนึ่งคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๓ เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกรเท่าที่มีความจำเป็นและเร่งด่วน ให้คณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเฉพาะกิจมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ในส่วนที่เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร คณะกรรมการบริหารกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร และคณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร

ให้คณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเฉพาะกิจพิจารณาศึกษาปัญหาการดำเนินงานของกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร การแก้ไขปัญหาหนี้สินและความเดือดร้อนของเกษตรกร และปัญหาการดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหาและการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเสนอต่อคณะรัฐมนตรีโดยเร็ว

ข้อ ๔ การใดที่ต้องดำเนินการตามสัญญาที่คณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร คณะกรรมการบริหารกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร และคณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร ตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่คำสั่งนี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเฉพาะกิจพิจารณาดำเนินการต่อไปเท่าที่จำเป็นเพื่อให้การแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกรเสร็จสิ้น

ข้อ ๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเฉพาะกิจมีอำนาจสั่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งสำเนาหรือแสดงเอกสาร สั่งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงข้อมูล และแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ข้อ ๖ ให้เลขาธิการสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่คำสั่งนี้มีผลใช้บังคับ พ้นจากตำแหน่ง

ให้คณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเฉพาะกิจแต่งตั้งรองเลขาธิการสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร รักษาการในตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

ข้อ ๗ ในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งรองเลขาธิการสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร รักษาการในตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรตามข้อ ๖ วรรคสอง ให้คณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเฉพาะกิจประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่งที่เหลืออยู่ตามข้อ ๒ (๑) (๒) และ (๓) และปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเฉพาะกิจตามคำสั่งนี้ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งรองเลขาธิการสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร รักษาการในตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรตามคำสั่งนี้

ข้อ ๘ ให้คณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเฉพาะกิจปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งนี้เป็นระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวัน หากครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าวและการดำเนินการแก้ไขปัญหานี้สิ้นเกษตรกรยังไม่แล้วเสร็จ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาขยายระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

เมื่อครบระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้เพื่อให้ได้มาซึ่งคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร คณะกรรมการบริหารกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร และคณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร ตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรต่อไป

ในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร คณะกรรมการบริหารกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร และคณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร ให้คณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเฉพาะกิจปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะแต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าวแล้วเสร็จ

ข้อ ๙ ในกรณีที่เห็นสมควรนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีอาจเสนอให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติเปลี่ยนแปลงคำสั่งนี้ได้

ข้อ ๑๐ คำสั่งนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๘ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

ระเบียบคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเฉพาะกิจ

ว่าด้วยการพิจารณาแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรขององค์กรเกษตรกร การติดตาม และประเมินผลการดำเนินการ การเบิกจ่ายเงิน และการใช้คืนเงินให้แก่กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ว่าด้วยการพิจารณาแผนและโครงการ การจ่ายเงิน การใช้คืนเงินกองทุน และการติดตามประเมินผล การดำเนินงานตามแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗ ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาวการณ์ปัจจุบัน

อาศัยอำนาจตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๖/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประกอบมาตรา ๑๕ (๖) (๗) และ (๑๓) มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๗/๘ และมาตรา ๓๗/๙ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ คณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเฉพาะกิจ จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเฉพาะกิจ ว่าด้วยการพิจารณาแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรขององค์กรเกษตรกร การติดตาม และประเมินผลการดำเนินการ การเบิกจ่ายเงิน และการใช้คืนเงินให้แก่กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ว่าด้วยการพิจารณาแผน และโครงการ การจ่ายเงิน การใช้คืนเงินกองทุน และการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผน และโครงการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๓

(๒) ระเบียบคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ว่าด้วยการพิจารณาแผน และโครงการ การจ่ายเงิน การใช้คืนเงินกองทุน และการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผน และโครงการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรตามพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร และคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเฉพาะกิจ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๒๖/๒๕๖๐

“คณะกรรมการบริหาร” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร
“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร
“สำนักงานสาขาจังหวัด” หมายความว่า สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรสาขาจังหวัด
“องค์กรเกษตรกร” หมายความว่า องค์กรเกษตรกรตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

“เครือข่ายองค์กรเกษตรกร” หมายความว่า องค์กรเกษตรกรตั้งแต่สององค์กรขึ้นไปที่มาวมกันเพื่อวัตถุประสงค์ในการจัดทำหรือพัฒนาแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

“แผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนา” หมายความว่า แผนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรขององค์กรเกษตรกรที่มีโครงการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรรวมอยู่ด้วย”

“คณะอนุกรรมการ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรจังหวัด

“กระบวนการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร” หมายความว่า การที่เกษตรกรเข้ารับบริการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรตามแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาที่องค์กรเกษตรกรต้นสังกัดเสนอและได้รับการอนุมัติ

ข้อ ๕ ให้ประธานกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร รักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ตลอดจนคำสั่งต่าง ๆ ที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้

หมวด ๑

การเสนอแผนหรือโครงการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

ข้อ ๖ องค์กรเกษตรกร หรือเครือข่ายเกษตรกร เป็นองค์กรเกษตรกร มีสิทธิขอรับการสนับสนุนจากกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรโดยการเสนอแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนา

องค์กรเกษตรกร หรือองค์กรเกษตรกรที่ได้รับมอบหมายจากเครือข่ายองค์กรเกษตรกร เป็นผู้เสนอแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนา โดยคำนึงความเป็นจริงของอาชีพสมาชิกที่เข้าร่วมและความเป็นไปได้ของแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาเป็นสำคัญ

กรณีเสนอแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาโดยเครือข่ายเกษตรกร ให้องค์กรเกษตรกรองค์กรใดองค์กรหนึ่งที่อยู่ภายใต้เครือข่านั้น ๆ เป็นผู้เสนอ

ข้อ ๗ การเสนอแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาให้เป็นไปตามแบบที่คณะกรรมการบริหารประกาศกำหนด ซึ่งในแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนา นอกจากต้องมีรายละเอียดตามความในมาตรา ๓๒ แล้วจะต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อองค์กรเกษตรกร

(๒) สถานที่ตั้งขององค์กรเกษตรกร

(๓) รายชื่อคณะกรรมการขององค์กรเกษตรกรทุกองค์กรที่เสนอแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนา

(๔) รายงานการประชุมขององค์กรเกษตรกรที่แสดงให้เห็นถึงมติขององค์กรเกษตรกรทุกองค์กร ให้เสนอแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนา

ในกรณีที่องค์กรเกษตรกรหลายองค์กรเสนอแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาร่วมกัน นอกจากจะต้องมีรายละเอียดตามความในวรรคหนึ่งแล้ว จะต้องมีบันทึกความตกลงขององค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องระหว่างกันทุกองค์กร

ข้อ ๘ องค์กรเกษตรกรอาจขอใช้สิทธิรับการฟื้นฟูและพัฒนาได้ตามมาตรา ๓๑

องค์กรเกษตรกรดังต่อไปนี้ ต้องเสนอแผนและโครงการ

(๑) องค์กรเกษตรกรที่มีเกษตรกรที่ได้รับการยกเลิกหนี้ทั้งหมดหรือบางส่วนจากคณะกรรมการ ตามความในมาตรา ๓๗/๘

(๒) องค์กรเกษตรกรที่มีเกษตรกรที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนตามความในมาตรา ๓๗/๙ วรรคหนึ่ง ซึ่งมีอสังหาริมทรัพย์เป็นหลักประกันและจะต้องดำเนินการตามความในมาตรา ๓๗/๙ วรรคสี่

เกษตรกรที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนและเป็นสมาชิกขององค์กรเกษตรกรที่ต้องดำเนินการ ตามวรรคหนึ่ง จะต้องเข้าร่วมกระบวนการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรตามแผนและโครงการฟื้นฟู และพัฒนาที่องค์กรเกษตรกรเสนอแล้วแต่กรณี

หมวด ๒

การพิจารณาอนุมัติแผนหรือโครงการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

ข้อ ๙ แผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาที่มีสิทธิได้รับการสนับสนุนจากกองทุนต้องมี วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารประกาศกำหนด

ข้อ ๑๐ กองทุนให้การสนับสนุนแก่องค์กรเกษตรกรเพื่อดำเนินการตามแผนและโครงการฟื้นฟู และพัฒนาได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้เงินอุดหนุน

(๒) ให้เงินกู้ยืม

การให้เงินอุดหนุนและหรือการให้เงินกู้ยืมต้องเป็นไปตามแผนและโครงการพัฒนาองค์กร ให้เข้มแข็ง ไม่เกินร้อยละ ๒๕ ของเงินกู้ยืม ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหาร กำหนด

ข้อ ๑๑ เมื่อสำนักงานหรือสำนักงานสาขาได้รับแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาจากองค์กร เกษตรกรแล้ว ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่เป็นการเสนอโดยองค์กรเกษตรกรหรือองค์กรเกษตรกรหลายองค์กรร่วมกัน เป็นเครือข่ายองค์กรเกษตรกรภายในจังหวัดเดียวกันให้เสนอต่อคณะกรรมการ

(๒) กรณีที่เป็นการเสนอร่วมกันขององค์กรเกษตรกรหลายองค์กรต่างจังหวัดกันให้เสนอต่อ คณะกรรมการจังหวัดใดจังหวัดหนึ่งตามบันทึกข้อตกลงในข้อ ๗ วรรคสอง

ข้อ ๑๒ เมื่อคณะอนุกรรมการได้รับแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาแล้ว ให้ตรวจสอบว่ามีรายละเอียดของแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาที่เสนอมามีความถูกต้องครบถ้วน รวมทั้งตรวจสอบความเป็นไปได้ของแผนและโครงการ รายละเอียดเกี่ยวกับการขอรับการสนับสนุน ระยะเวลาในการดำเนินการ พร้อมทั้งแบ่งแยกแผนและโครงการออกเป็น ดังนี้

(๑) แผนและโครงการที่โครงการมีวงเงินไม่เกินห้าแสนบาท

(๒) แผนและโครงการที่โครงการมีวงเงินเกินห้าแสนบาท

ในกรณีที่เห็นว่าแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาที่องค์กรเกษตรกรเสนอมามีไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน หรือเห็นว่ารายละเอียดของแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาไม่ชัดเจน หรืออาจจะเกิดปัญหาในทางปฏิบัติ ก็ให้มีอำนาจเรียกคณะกรรมการขององค์กรเกษตรกรที่เสนอมามีข้อมูลเพิ่มเติมหรือชี้แจงรายละเอียดได้

ข้อ ๑๓ เมื่อคณะอนุกรรมการพิจารณาแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาตามความในข้อ ๑๒ แล้ว ให้ส่งแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาต่อสำนักงาน หรือสำนักงานสาขาเพื่อเสนอคณะกรรมการบริหารพิจารณาอนุมัติแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาในภาพรวมก่อนให้การสนับสนุนตามข้อ ๑๐

คณะกรรมการบริหารอาจอนุมัติแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาพร้อมให้การสนับสนุนตามข้อ ๑๐ ในคราวเดียวกันได้ ถ้าโครงการตามแผนฟื้นฟูพัฒนานั้นมีวงเงินเกินกว่าห้าแสนบาท

สำหรับโครงการที่คณะกรรมการบริหารอนุมัติแล้วตามวรรคหนึ่งมีวงเงินไม่เกินห้าแสนบาท ให้เสนอขอรับการสนับสนุนตามข้อ ๑๐ ต่อเลขาธิการในภายหลัง

หมวด ๓

กระบวนการจัดทำแผนหรือโครงการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

ข้อ ๑๔ ให้สำนักงานหรือสำนักงานสาขาจังหวัด เป็นผู้พัฒนาแผนหรือโครงการ ตามข้อ ๗ และข้อ ๘ ให้กับองค์กรเกษตรกรที่ยื่นขอรับการสนับสนุนแผนหรือโครงการ โดยรับฟังคำแนะนำและชี้แจงเกี่ยวกับแผนงานหรือโครงการจากผู้แทนองค์กรเกษตรกรและภาคีภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเว้นแต่กรณีสำนักงานหรือสำนักงานสาขาจังหวัด เห็นว่าองค์กรเกษตรกรใดไม่สามารถจัดทำแผนหรือโครงการได้หรือไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ให้สำนักงานหรือสำนักงานสาขาจังหวัดเสนอคณะกรรมการบริหารพิจารณาแต่งตั้งคณะทำงานภาคีความร่วมมือ ทำหน้าที่สนับสนุนกระบวนการจัดทำแผนหรือโครงการให้กับองค์กรเกษตรกร ตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๑๕ ให้สำนักงานสาขาจังหวัด ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานวิชาการ สถาบันการศึกษา หน่วยงานภาคีความร่วมมืออื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาแผนหรือโครงการและการดำเนินงาน แผนหรือโครงการขององค์กรเกษตรกรแล้วแต่กรณี

หมวด ๔

การจ่ายเงินสนับสนุนของกองทุนตามแผนหรือโครงการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

ข้อ ๑๖ เมื่อคณะกรรมการบริหารได้พิจารณาอนุมัติแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาที่องค์กรเกษตรกรได้เสนอมาแล้ว ให้แจ้งผลการพิจารณาต่อองค์กรเกษตรกรทราบภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๓ และให้สำนักงานหรือสำนักงานสาขาแจ้งให้องค์กรเกษตรกรที่ได้รับอนุมัติมาทำสัญญากับกองทุนให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งผลการอนุมัติของคณะกรรมการบริหาร หรือเลขาธิการ ตามข้อ ๑๓

การกำหนดเงื่อนไขและระยะเวลาการชำระคืนเงินตามสัญญา ให้พิจารณาจากรอบการผลิตและผลตอบแทนคงเหลือด้วย

ข้อ ๑๗ เมื่อองค์กรเกษตรกรได้ทำสัญญาแล้ว ให้สำนักงานจ่ายเงินให้แก่องค์กรเกษตรกรตามที่กำหนดไว้ในแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนา หรือตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญา ทั้งนี้ในการให้การสนับสนุน ให้พิจารณาระยะเวลาในการดำเนินการของแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาด้วย

การสนับสนุนจากกองทุนเป็นการให้กู้ยืมเงิน ให้คิดค่าบริการในอัตราร้อยละหนึ่งต่อปีของเงินต้นคงเป็นหนี้

ข้อ ๑๘ ในการดำเนินการลงนามในสัญญา องค์กรเกษตรกรจะต้องมีเอกสารและหลักฐานดังต่อไปนี้ ประกอบด้วย

(๑) ผู้มีอำนาจลงนามผูกพันองค์กรเกษตรกร

(๒) สำเนาหน้าบัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์ขององค์กรเกษตรกรที่ร่วมกันเสนอแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาที่เปิดบัญชีไว้กับธนาคารกรุงไทย ธนาคารออมสิน หรือธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หรือธนาคารตามที่คณะกรรมการบริหารกำหนด โดยเปิดบัญชีเป็น ๒ ประเภทคือ ประเภทเงินอุดหนุน ชื่อ “บัญชีเงินอุดหนุน กฟก. ของ...(ระบุชื่อองค์กรเกษตรกร)” หรือประเภทเงินกู้ยืม ชื่อ “บัญชีเงินกู้ยืม กฟก. ของ...(ระบุชื่อองค์กรเกษตรกร)”

ข้อ ๑๙ ให้สำนักงานหรือสำนักงานสาขาโอนเงินงวดแรกให้แก่องค์กรเกษตรกรตามแผนการใช้จ่ายเงินหรือตามงวดงานขององค์กรเกษตรกรที่ระบุไว้ในสัญญาภายในเจ็ดวัน ตามชื่อบัญชีที่ได้แจ้งไว้กับสำนักงานหรือสำนักงานสาขา

การโอนเงินงวดถัดไปให้กระทำต่อเมื่อองค์กรเกษตรกรได้รายงานผลการดำเนินการต่อสำนักงานสาขาตามระยะเวลาและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญา และสำนักงานสาขาพิจารณาแล้วเห็นว่าองค์กรเกษตรกรได้รายงานผลการดำเนินการเป็นไปตามแผนการใช้จ่ายเงินหรือตามงวดที่ระบุไว้ในสัญญา ก็ให้สำนักงานสาขาจ่ายเงินงวดต่อไป

หากองค์กรเกษตรกรไม่รายงานผลการดำเนินการตามวรรคสอง ให้สำนักงานสาธารณะรับ
การจ่ายเงินงวดถัดไปไว้เป็นการชั่วคราว จนกว่าองค์กรเกษตรกรจะรายงานผลการดำเนินการตามปกติ
จึงพิจารณาการจ่ายเงินงวดต่อไป

ในการโอนเงินตามแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาให้สำนักงานสาขาเป็นผู้ออกค่าธรรมเนียม
ในการโอนเงินแทนองค์กรเกษตรกร

ข้อ ๒๐ หลักประกันการกู้ยืม แบ่งเป็น ๒ ประเภท ดังนี้

(๑) บุคคลค้ำประกัน โดยให้สมาชิกขององค์กรเกษตรกรที่ขอรับการสนับสนุนค้ำประกัน
เงินที่ขอกู้ยืมร่วมกันสำหรับองค์กรเกษตรกรที่ไม่เป็นนิติบุคคล หรือตามระเบียบข้อบังคับขององค์กรเกษตรกร
ที่เป็นนิติบุคคล

(๒) ทรัพย์สินอันเกิดจากการใช้เงินกู้ยืมจากกองทุนมาค้ำประกัน

หมวด ๕

การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

ข้อ ๒๑ ให้สำนักงานหรือสำนักงานสาขาติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามแผน
และโครงการฟื้นฟูและพัฒนาที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุน และรายงานผลต่อคณะกรรมการบริหาร

ในกรณีที่เห็นว่าแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาประสบปัญหาหรือไม่อาจบรรลุผลให้
สำนักงานหรือสำนักงานสาขาให้การสนับสนุน ให้คำปรึกษา และให้คำแนะนำแก่องค์กรเกษตรกรนั้นด้วย

ในกรณีที่เห็นว่าแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาประสบปัญหาจากภัยธรรมชาติหรือเหตุสุดวิสัย
ให้รายงานต่อคณะกรรมการบริหารเพื่อพิจารณาแก้ไขต่อไป

ข้อ ๒๒ องค์กรเกษตรกรใดที่เห็นว่าการดำเนินการตามแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาของ
องค์กรประสบปัญหาจากภัยธรรมชาติ เหตุสุดวิสัย หรือมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงแผน
และโครงการฟื้นฟูและพัฒนา ให้องค์กรเกษตรกรยื่นคำร้องต่อสำนักงานหรือสำนักงานสาขาเพื่อขออนุมัติ
การเปลี่ยนแปลงแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาตามข้อ ๑๓ ต่อคณะกรรมการบริหารหรือเลขาธิการ
แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารหรือเลขาธิการพิจารณาแล้วเห็นว่า การดำเนินการตามแผน
และโครงการฟื้นฟูและพัฒนาใดไม่อาจบรรลุวัตถุประสงค์ อันเนื่องมาจากภัยธรรมชาติหรือเหตุสุดวิสัย
ให้มีอำนาจพิจารณาให้องค์กรเกษตรกรปรับปรุง แก้ไข ระงับ หรือยกเลิกการดำเนินการ
ตามแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาได้ตามความเหมาะสม

ข้อ ๒๓ องค์กรเกษตรกรที่ได้รับการสนับสนุนเงินกู้ยืมจากกองทุน ให้ใช้เงินกู้ยืมพร้อมค่าบริการ
ตามที่กำหนดในสัญญา

ในการทำสัญญาอาจกำหนดให้มีระยะเวลาปลอดการชำระคืนเงินต้นก็ได้ ทั้งนี้ ให้พิจารณาจากระยะเวลาดำเนินการของแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาเป็นหลัก แต่ไม่เป็นการตัดสิทธิขององค์กรเกษตรกรที่จะชำระเงินกู้ยืมพร้อมทั้งค่าบริการทั้งหมดหรือบางส่วนก่อนถึงกำหนดได้

หมวด ๖

การใช้คืนเงินกู้ยืม

ข้อ ๒๔ ให้องค์กรเกษตรกรชำระเงินกู้ยืมพร้อมทั้งค่าบริการเป็นรายงวด โดยนำฝากหรือโอนเข้าบัญชีกองทุนตามที่คณะกรรมการบริหารกำหนด เมื่อได้ชำระแล้วให้องค์กรเกษตรกรแจ้งให้สำนักงานหรือสำนักงานสาขาทราบ พร้อมทั้งแนบสำเนาใบนำฝากหรือหลักฐานดังกล่าวเพื่อจะได้มีการออกใบเสร็จรับเงินตามแบบที่สำนักงานกำหนดให้แก่องค์กรเกษตรกรนั้นต่อไป

ข้อ ๒๕ ในกรณีที่เกิดภัยธรรมชาติ เหตุสุดวิสัย หรือความจำเป็นเกิดขึ้นมีผลทำให้การดำเนินการตามแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาไม่บรรลุผลและมีผลทำให้องค์กรเกษตรกรไม่สามารถใช้คืนเงินต้นพร้อมทั้งค่าบริการภายในกำหนดระยะเวลาที่กำหนดในสัญญา ให้องค์กรเกษตรกรยื่นคำร้องขอผ่อนผันขยายเวลาใช้คืนเงินกู้ยืมพร้อมทั้งค่าบริการต่อสำนักงานหรือสำนักงานสาขาเพื่อที่จะได้ขออนุมัติยกเว้นจากคณะกรรมการบริหารหรือเลขาธิการ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๖ คณะกรรมการบริหาร หรือเลขาธิการ มีอำนาจยกเลิกสัญญาและเรียกคืนเงินกู้ยืมจากองค์กรเกษตรกรในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อองค์กรเกษตรกรพ้นจากความเป็นองค์กรเกษตรกรตามกฎหมาย ว่าด้วยกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

(๒) องค์กรเกษตรกรที่ได้รับการสนับสนุนไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามแผนงานในส่วนที่เป็นสาระสำคัญ

(๓) องค์กรเกษตรกรไม่ใช้คืนเงินกู้ยืมเป็นรายงวดตามสัญญาสามงวดติดต่อกัน เว้นแต่จะได้รับการอนุมัติให้มีการผ่อนผันจากคณะกรรมการบริหารหรือเลขาธิการแล้วแต่กรณี

หมวด ๗

กระบวนการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรที่ได้รับการจัดการหนี้

ข้อ ๒๗ ให้เลขาธิการประกาศรายชื่อเกษตรกรที่มีสิทธิได้รับการจัดการหนี้หรือเกษตรกรที่ได้รับการจัดการหนี้แล้วโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการให้เป็นผู้ต้องเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

องค์กรเกษตรกรที่มีสมาชิกที่ได้รับการยกเลิกหนี้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วนจากคณะกรรมการตามมาตรา ๓๗/๘ หรือมาตรา ๓๗/๙ และได้เสนอแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาแล้ว

หากเกษตรกรรายนั้นได้เข้าร่วมดำเนินการในแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาด้วย ให้ถือว่าได้เข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรแล้ว

กรณีองค์กรเกษตรกรที่เกษตรกรมีรายชื่อตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ไม่เสนอแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนา เกษตรกรรายนั้นอาจย้ายไปสังกัดองค์กรเกษตรกรที่เสนอแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนา หรือลาออกจากความเป็นสมาชิกขององค์กรเกษตรกรเดิมแล้วรวมตัวกันเป็นกลุ่มหรือคณะจัดตั้งองค์กรเกษตรกรขึ้น เพื่อเสนอแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาก็ได้ หรือตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

ข้อ ๒๘ กรณีที่เกษตรกรผู้ได้รับการจัดการหนี้แล้ว ตาย หรือเป็นผู้เจ็บป่วย พิการ ทูพพลภาพ วิกลจริต จนไม่สามารถประกอบอาชีพได้ตามปกติ หรือเป็นผู้ไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ ให้บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือทายาทโดยธรรมซึ่งบรรลุนิติภาวะ หรือคู่สมรส มีสิทธิยื่นคำร้องเพื่อขอเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรแทนก็ได้ ตามวิธีการที่สำนักงานกำหนด

หมวด ๘

การอุทธรณ์

ข้อ ๒๙ ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารพิจารณาแล้วไม่อนุมัติแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาของผู้ขอรับการสนับสนุนให้แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ขอรับการสนับสนุนทราบพร้อมเหตุผล และสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันได้รับแจ้งคำวินิจฉัย

ให้คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เสร็จสิ้นภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ และคำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

ข้อ ๓๐ ในกรณีที่เลขาธิการพิจารณาแล้วไม่อนุมัติโครงการฟื้นฟูและพัฒนาของผู้ขอรับการสนับสนุนให้แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ขอรับการสนับสนุนทราบพร้อมเหตุผล และสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการบริหาร ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันได้รับแจ้งคำวินิจฉัย

ให้คณะกรรมการบริหารวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เสร็จสิ้นภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ และคำวินิจฉัยของคณะกรรมการบริหารให้เป็นที่สุด

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๑ นับจากที่ระเบียบนี้มีผลบังคับ องค์กรเกษตรกรที่มีเกษตรกรที่ได้รับการสนับสนุนตามมาตรา ๓๗/๙ วรรคหนึ่ง ซึ่งมีอสังหาริมทรัพย์เป็นหลักประกันและจะต้องดำเนินการตามมาตรา ๓๗/๙ วรรคสี่ ได้เสนอแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนา และเกษตรกรที่ได้รับการสนับสนุนได้เข้าร่วมดำเนินการในแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาด้วย ให้ถือว่าเกษตรกรดังกล่าวเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรแล้ว

ในกรณีที่เกษตรกรที่ได้รับการจัดการหนี้ตามวรรคหนึ่ง ไม่เข้าร่วมดำเนินการตามแผน และโครงการฟื้นฟูและพัฒนาที่องค์กรเกษตรกรเสนอ ให้ยกเลิกการสนับสนุนของสำนักงาน

ข้อ ๓๒ แผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาที่ได้ดำเนินการมาแล้ว หรือคณะกรรมการบริหาร ได้อนุมัติตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ว่าด้วยการพิจารณาแผน และโครงการ การจ่ายเงิน การใช้เงินคืนกองทุน และการติดตาม ประเมินผล การดำเนินงานตามแผน และโครงการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๗ ให้ดำเนินการต่อไป

กรณีองค์กรเกษตรกรที่ได้รับการอนุมัติแผนตามวรรคหนึ่งแล้วจะต้องดำเนินการตามแผนและโครงการและรายงานให้สำนักงานหรือสำนักงานสาขาเพื่อตรวจสอบและประเมินผลก่อน จึงจะมีสิทธิ ยื่นเสนอแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาตามข้อ ๗

ข้อ ๓๓ แผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาที่ได้เสนอต่อสำนักงานหรือสำนักงานสาขาหรือ อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการบริหารหรือเลขาธิการ หากยังไม่ได้มีการอนุมัติในวันที่ ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการแก้ไขให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

กฤษฎา บุญราช

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประธานกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเฉพาะกิจ

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติ (๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘) อนุมัติให้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร จำนวน ๑๑ คน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิภาคราชการ จำนวน ๕ คน และผู้ทรงคุณวุฒิภาคเอกชน จำนวน ๖ คน โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ คณะรัฐมนตรีมีมติเป็นต้นไป ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ต่อมาหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ โดยความเห็นชอบของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้มีคำสั่งที่ ๒๖/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ให้บุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่คำสั่งนี้ใช้บังคับ พ้นจากตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร และให้มีคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเฉพาะกิจ ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการ และผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ในส่วนที่เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร รวมทั้งให้สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้เพื่อให้ได้มาซึ่งคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร นั้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่งและวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๒ คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๒ อนุมัติให้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร รวม ๑๑ คน ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ดังนี้

๑. ผู้ทรงคุณวุฒิภาคราชการ

๑.๑ นายครรชิต สุขเสถียร

ผู้มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารการเงินหรือการธนาคาร และด้านการฟื้นฟูและพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น

๑.๒ นางกุลฤดี พัฒนะอิ่ม

ผู้มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารการเงินหรือการธนาคาร และด้านเทคโนโลยีการเกษตร

๑.๓ นายสุจิโรจน์ คงเมือง

ผู้มีความเชี่ยวชาญด้านการฟื้นฟูและพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น

๑.๔ นายสยาม นนทคำจันทร์

ผู้มีความเชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ๑.๕ นายวิเชียร บุตรศรี ผู้มีความเชี่ยวชาญด้านการฟื้นฟูและพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น และด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ
๒. ผู้ทรงคุณวุฒิภาคเอกชน
- ๒.๑ นายนำชัย พรหมมีชัย ผู้มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารการเงินหรือการธนาคาร ด้านการฟื้นฟูและพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น และด้านเทคโนโลยีการเกษตร
- ๒.๒ นายเวชสิทธิ์ วิริยะภาค ผู้มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารการเงินหรือการธนาคาร
- ๒.๓ นายสถิตย์พงษ์ สุขชูเกียรติ ผู้มีความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการเกษตร และด้านการฟื้นฟูและพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น
- ๒.๔ นายสมพาศ นิลพันธ์ ผู้มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารการเงินหรือการธนาคาร และด้านการฟื้นฟูและพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น
- ๒.๕ นายสุรชต์ ธวัชโยธิน ผู้มีความเชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านการฟื้นฟูและพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น
- ๒.๖ นายภาคภูมิ ปุฒมาศ ผู้มีความเชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒

จรินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์

รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

นายกรัฐมนตรี

๓. ปัญหา อุปสรรค ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการมาธิการ

๓.๑ ปัญหาอุปสรรคอันเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

กองทุนมีปัญหาในเรื่องโครงสร้างคณะกรรมการตามกฎหมาย ความชัดเจนในการบริหารจัดการ โดยเฉพาะองค์ประกอบการบริหารจัดการกองทุน คณะกรรมการกองทุน คณะกรรมการบริหาร และคณะกรรมการจัดการหนี้ จนเป็นเหตุให้การบริหารจัดการล่าช้าออกไปมาก อันเนื่องมาจากสาเหตุ พอสรุปได้ดังนี้

๓.๑.๑ องค์คณะของคณะกรรมการตามกฎหมายกำหนดมีจำนวนมาก (ตามมาตรา ๑๒) และบุคคลที่กฎหมายกำหนดให้เป็นองค์คณะ เป็นผู้ที่มีดำรงตำแหน่งที่สำคัญในกระทรวงต่าง ๆ เป็นจำนวนมากทำให้เรียกประชุมได้ยาก และยังไม่สามารถมาร่วมประชุมได้ ที่ผ่านมามีปรากฏว่า ประธานคณะกรรมการกองทุน ไม่ให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานของกองทุนอย่างจริงจัง ดังจะเห็นได้จากการเรียกประชุมคณะกรรมการกองทุน มีน้อยครั้งมาก และมักจะมีข้อโต้แย้งถกเถียงกันโดยไม่มีข้อยุติ ส่งผลให้คณะกรรมการกองทุนไม่สามารถพิจารณาออกกฎระเบียบ หลักเกณฑ์การดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อให้คณะกรรมการบริหารกองทุนไปดำเนินการได้เท่าที่ควร นอกจากนี้ยังปรากฏว่า มีการเปลี่ยนแปลงผู้ดูแลในระดับรองนายกรัฐมนตรี ผู้ที่ได้รับมอบหมายมาทำหน้าที่ประธานกรรมการกองทุนเป็นผลให้ไม่เกิดความต่อเนื่องในเชิงการบริหารจัดการ การกำหนดนโยบายของกองทุน นอกจากนี้การบริหารจัดการของคณะกรรมการบริหารกองทุน ในชุดก่อน ๆ มีปัญหาข้อขัดแย้งกับเลขาธิการกองทุน ตลอดจนมีการเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลในคณะผู้บริหาร เลขาธิการ และรักษาการเลขาธิการบ่อยครั้ง จนกระทั่งต้องนำประเด็นข้อขัดแย้งต่าง ๆ ขึ้นสู่กระบวนการยุติธรรม จนปัจจุบันศาลปกครองมีคำสั่งให้ห้ามดำเนินการเลือกเลขาธิการกองทุน จนกว่าจะมีคำสั่งจากศาล ประเด็นที่เป็นสาเหตุของข้อขัดแย้งต่าง ๆ พอประเมินได้ว่ามาจากการไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด เป็นการปฏิบัติงานที่หลีกเลี่ยงกฎหมาย อาศัยอำนาจและช่องว่างของกฎหมายดำเนินการไปโดยลำพัง

คณะกรรมการมาธิการมีข้อเสนอแนะว่า น่าจะได้พิจารณาปรับปรุงกฎหมายในส่วนนี้ให้ลดส่วนงานที่ไม่จำเป็นลงให้เหลือเฉพาะส่วนที่มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานโดยตรง ทั้งนี้ในส่วนราชการ ผู้ทรงคุณวุฒิและตัวแทนเกษตรกร (ปัจจุบันคณะกรรมการกองทุน มีองค์คณะถึง ๔๐ คน)

๓.๑.๒ การเลือกตั้งผู้แทนเกษตรกรให้เข้ามาดำรงตำแหน่งกรรมการกองทุน กฎหมายกำหนดวิธีการเลือกตั้งโดยสมาชิกเกษตรกรด้วยตนเอง ส่งผลให้การจัดการเลือกตั้งมีความยุ่งยาก เสียเวลามากซึ่งอาจต้องใช้เวลาดังแต่ ๒ เดือน - ๑ ปี และใช้งบประมาณสูงมาก เท่าที่ผ่านมาเกษตรกรเพียงส่วนน้อยมาใช้สิทธิเพียงร้อยละ ๒ ของจำนวนสมาชิก เนื่องจากที่ผ่านมาเวลาที่บริหารจัดการกองทุนจึงเหลือน้อยไม่สามารถบริหารจัดการงานได้อย่างต่อเนื่องและไม่คืบหน้าเท่าที่ควร ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การปฏิบัติงานของกองทุนมีปัญหาเรื่อยมา ประกอบกับวาระการดำรงตำแหน่งตามกฎหมายเพียง ๒ ปี ทำให้ต้องมีการจัดการเลือกตั้งบ่อยการทำงานไม่ต่อเนื่องกัน

คณะกรรมการมาธิการมีข้อสังเกตว่า วาระของคณะกรรมการกองทุนคราวละ ๒ ปีค่อนข้างสั้นไปเมื่อเทียบกับภาระหน้าที่ที่ต้องดำเนินการให้เกิดผลดีกับกองทุนควรพิจารณาปรับปรุง

ที่มา: สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ. (2550). รายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณติดตามมติของสภาและตรวจรายงานการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เรื่อง การพิจารณาศึกษาและติดตามผลการใช้งบประมาณของกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร. สืบค้น 25 พฤศจิกายน 2562 จาก https://library2.parliament.go.th/giventake/content_nla/d062050-01.pdf

กฎหมายในเรื่องวาระการดำรงตำแหน่งโดยขยายออกเป็นวาระ ๓ ปีหรือ ๔ ปี และกำหนดการเลือกตั้งผู้แทนเกษตรกรด้วยวิธีการที่ง่าย สั้นเปลืองเวลาและค่าใช้จ่ายน้อยกว่าที่เป็นอยู่

๓.๑.๓ ประเด็นความไม่ชัดเจนของการกำหนดที่มาและวาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการกองทุน จึงมีข้อถกเถียงระหว่างกรรมการบริหารที่เป็นผู้แทนเกษตรกร หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการกองทุน เมื่อครบวาระการเป็นผู้แทนเกษตรกร หรือผู้ทรงคุณวุฒิแล้วจะถือว่าการทำหน้าที่คณะกรรมการบริหารหมดไปด้วยหรือไม่ ซึ่งประเด็นนี้ทำให้การดำเนินงานของกองทุนมีปัญหา มากไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ เนื่องจากการตีความที่ไม่ตรงกันทำให้องค์คณะกรรมการไม่ครบ คณะตามกฎหมาย ทั้งนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตีความปัญหาข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๒ เกี่ยวกับวาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการบริหารกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร และอำนาจของรัฐมนตรีผู้รักษาการแล้ว รายละเอียดปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (ภาคผนวก)

๓.๒ อุปสรรคการบริหารจัดการภายในองค์กรเกษตรกร

เนื่องจากประกาศเดิมของกองทุน กำหนดให้เกษตรกรที่จะเข้ารับการพัฒนา จะต้องเข้าเป็นสมาชิกองค์กรเกษตรกรก่อนและองค์กรเกษตรกรนั้น ๆ ต้องยื่นขอขึ้นทะเบียนกับกองทุน พร้อมทั้งยื่นเสนอโครงการและแผนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรกับกองทุน และโดยที่กฎหมายกำหนดให้ องค์กรที่จะขึ้นทะเบียนกับกองทุน ได้จะต้องมีสมาชิกไม่ต่ำกว่า ๕๐ คนรวมกันจึงจะครบองค์ประกอบ แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นพบว่า องค์กรเกษตรกรมีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลากหลายอาชีพ ทำให้การพัฒนาอาชีพและการแก้ไขปัญหาหนี้สิน ไม่เกิดความเป็นเอกภาพ ความสามัคคีในองค์กร และโดยที่กองทุนมีเงื่อนไขในการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรว่าเกษตรกรภายในองค์กรจะต้องค้าประกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในทางปฏิบัติเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นได้ยากและไม่จริง ท้ายที่สุดเป็นเพียงการมีสมาชิกเพื่อต้องการประโยชน์ด้านการแก้ไขปัญหาหนี้ หรือการได้รับชำระหนี้แทนจากกองทุนแต่เพียงฝ่ายเดียว

คณะกรรมการมีข้อเสนอแนะว่า กองทุนควรเข้าไปจัดการร่วมกับองค์กรเกษตรกร จัดเกษตรกรที่มีอาชีพเดียวกันหรือกำหนดคุณสมบัติเกษตรกรที่จะรวมกลุ่มกันเป็นองค์กร เช่น ผลิตผลประเภทเดียวในเขตพื้นที่ใกล้เคียงกันมารวมกลุ่มกันในการฟื้นฟูและพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นภายในกลุ่มเกษตรกรอาชีพเดียวกัน ซึ่งจะเป็นการง่ายต่อการพัฒนาอาชีพ และการแก้ไขปัญหาหนี้ การค้าประกันร่วมกัน การบริหารจัดการด้านการตลาดให้แก่ผลิตผลของเกษตรกร ทำให้การฟื้นฟูพัฒนาเกษตรกรอยู่บนพื้นฐานความเป็นไปได้ และลดข้อขัดแย้งภายในองค์กร นอกจากนี้ยังสามารถพัฒนากลุ่มเกษตรกรดังกล่าวให้รวมกันเป็นเครือข่าย อันจะส่งผลให้เกิดความแข็งแกร่งให้แก่เกษตรกรอย่างยั่งยืนได้

๓.๓ การประชาสัมพันธ์ การสร้างความเข้าใจแก่สมาชิกกองทุน

คณะกรรมการมีข้อสังเกตเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุน ในเรื่องการอบรม สัมมนาให้ความรู้แก่เกษตรกร การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับผลการดำเนินงานของกองทุน เป้าหมายการดำเนินงานของกองทุน ตลอดจนการให้ความรู้ความเข้าใจแก่เกษตรกรในการเขียนแผน การแก้ไขปัญหาหนี้สินโครงการที่จะเสนอขอความช่วยเหลือในด้านเงินทุนทั้งด้านเงินอุดหนุน (เงินให้เปล่า) และเงินสนับสนุน (เงินกู้ยืม) และการกรอกแบบฟอร์มการขึ้นทะเบียนหนี้ ที่ผ่านมามีกองทุนได้

ดำเนินการไปแล้วบางส่วน แต่เมื่อเทียบกับจำนวนองค์กรเกษตรกรและจำนวนเกษตรกรที่มีความประสงค์จะเข้าร่วมโครงการของกองทุนซึ่งมีเป็นจำนวนมากนั้น นับว่ายังไม่เพียงพอกับความต้องการของเกษตรกร

กองทุนควรเร่งให้ความสำคัญในการอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรในการเขียนแผนโครงการ ให้การสนับสนุน ให้คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาให้แก่เกษตรกรในการทำแผนและโครงการฟื้นฟูขององค์กรเกษตรกร คณะกรรมการพิจารณาเห็นว่าจำนวนบุคลากรของกองทุนในเรื่องนี้ไม่เพียงพอเมื่อเทียบจำนวนปริมาณงานที่กองทุนเผชิญอยู่ กองทุนจะต้องเร่งดำเนินการรับสมัครบุคคล คัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ความสามารถให้เข้ามาทำหน้าที่ดังกล่าวให้เพียงพอ ในขณะเดียวกัน กองทุนต้องเร่งดำเนินการอบรมเจ้าหน้าที่วิทยากร ของกองทุนฯ ทั้งที่มีอยู่ในขณะนี้ และที่จะมีเพิ่มขึ้นอีกในภายหน้า ให้มีความรู้ความสามารถอย่างสูงเพื่อให้เขาเหล่านั้น สามารถเข้าไปอบรมชี้แจงชี้แนะแนวทางในการเขียนแผนโครงการ การจัดการหนี้ และการฟื้นฟูกิจกรรมทางการเกษตรให้แก่เกษตรกรไปในคราวเดียวกัน

๓.๔ ปัญหาความโปร่งใสในการดำเนินการด้านการบริหารเงินงบประมาณ

ในอดีตที่ผ่านมาของกองทุน การบริหารการเงินและงบประมาณที่ผ่านมา คณะกรรมการบริหารและเลขาธิการ ได้อาศัยกฎระเบียบ คำสั่งทางการเงินที่หละหลวม ไม่รัดกุมในการเบิกจ่ายเงินงบประมาณโดยไม่ประหยัด ไม่ถูกต้องและไม่โปร่งใส โดยจะเห็นได้จากหลักฐานข้อเท็จจริงจากการร้องเรียนเกี่ยวกับการบริหารและการใช้จ่ายงบประมาณของสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร จนคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา ได้ดำเนินการ ตรวจสอบการบริหารงาน การใช้งบประมาณและการจัดจ้างบุคลากรของคณะกรรมการบริหารสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ตามรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่องการตรวจสอบการบริหารการใช้งบประมาณ และการจัดจ้างบุคลากรของ คณะกรรมการบริหาร สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร โดยคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา ปรากฏว่ามีการใช้งบประมาณอย่างหละหลวม อาศัยกฎ ระเบียบ คำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการเงินที่หละหลวมไม่รัดกุม ใช้จ่ายงบประมาณโดยไม่ประหยัด และส่อไปในทางไม่สุจริต โดยเฉพาะการจัดจ้างบุคลากรที่ไม่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ ให้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ กำหนดอัตราเงินเดือนให้สูงกว่าอัตราเงินเดือนในภาคราชการมาก มีการแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานที่ไม่เหมาะสมซ้ำซ้อนกับหน้าที่ความรับผิดชอบ บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งดังกล่าวเบิกค่าเบี้ยประชุม ค่าใช้จ่ายในการเดินทางทุกตำแหน่งที่ได้รับการแต่งตั้ง แม้จะเป็นการประชุมในวันเดียวกัน สถานที่เดียวกัน

คณะกรรมการการเกษตรมีข้อเสนอแนะว่า กองทุนควรพิจารณาดำเนินการตามข้อเสนอแนะของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินโดยเร็ว โดยเฉพาะควรเร่งดำเนินการในประเด็นการบังคับใช้ กฎระเบียบ ข้อบังคับของกองทุน ในเรื่องการยืมเงินทดรองจ่าย การกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่นำส่งเงินทดรองจ่ายคืนกองทุนโดยเร็ว ทั้งนี้ควรกำหนดเวลาให้พนักงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการด้วย นอกจากนี้กองทุนควรพิจารณาทบทวน ปรับปรุง ระเบียบ กฎเกณฑ์ในการใช้จ่ายงบประมาณของกองทุนที่มีอยู่ให้มีความรัดกุม เกิดความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน และสามารถตรวจสอบได้ เช่น อำนาจการอนุมัติ การเบิกจ่ายเงินงบประมาณ หลักฐานประกอบการเบิกจ่ายรวมไปถึงการปรับแก้ไข กฎระเบียบ

การบริหารงานบุคคล การพิจารณาปรับปรุงทบทวน อัตราเงินเดือน เบี้ยประชุมของคณะกรรมการ คณะทำงาน ค่าล่วงเวลาของเจ้าหน้าที่และพนักงานให้เหมาะสม และสามารถเทียบเคียงได้กับภาค ราชการ หรือหน่วยงานที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน เช่น กองทุนต่างๆ เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อป้องกันความ เสี่ยงภัยที่อาจเกิดขึ้นกับกองทุนได้ในอนาคต

๓.๕ ปัญหาเกษตรเป็นปัญหาของคนส่วนใหญ่ของประเทศเป็นปัญหาของผู้ด้อยโอกาสในสังคม และสะสมมานานต่อเนื่องและไม่รู้จัก ซึ่งภาคประชาชาติความสนใจอันแท้จริง ไม่เอาใจใส่รับผิดชอบอย่าง แท้จริงทั้ง ๆ ทรานปัญหาและมีการตั้งกองทุนเบื้องต้นไปแล้วหลายปีมีเงินงบประมาณอุดหนุน จำนวน ๑,๘๐๐ ล้านบาท กลุ่มเกษตรกรมาชุมนุม ณ ลานพระบรมรูปทรงม้า รัฐสภา ทำเนียบรัฐบาลและ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์หลายครั้ง โดยทุกครั้งมีรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง มีนายกรัฐมนตรีมาพบกลุ่ม เกษตรกรพร้อมเจ้าหน้าที่ของรัฐ บางครั้งเกือบเกิดจลาจลกับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน เหตุการณ์เป็นเช่นนี้ ครั้งแล้วครั้งเล่าแต่ผลไม่เกิดกับเกษตรกรและไม่มีการเบิกจ่ายงบประมาณ ๑,๘๐๐ ล้านบาทเท่าที่ควร แม้ปัจจุบันกลุ่มเกษตรกรก็มาสู่ทำเนียบรัฐบาล กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และรัฐสภา มีการรายงานเข้าสู่ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีและมีการส่งถ้อยคำตีความในข้อกฎหมายและการปฏิบัติ ผลการตีความจะเป็นอย่างไร ถ้าผู้บริหารขาดความรับผิดชอบ ขาดการสั่งการและการปฏิบัติที่ชัดเจน อย่างเป็นรูปธรรมแล้ว ปัญหากลุ่มเกษตรกรตามปรัชญา หลักการ และเหตุผลของกองทุนฟื้นฟูและ พัฒนาเกษตรกรแล้วผลคงไม่เกิด และครั้งนี้ถ้าไม่มีบทสรุปอันเป็นข้อยุติอย่างเป็นรูปธรรมและตอบ คำถามทั้งเกษตรกร เจ้าหน้าที่ของเกษตรกร และสังคมภาคประชาชนได้แล้ว คงจะเกิดปัญหาใหญ่ของชาติ ซึ่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติน่าจะมีส่วนร่วมเข้าไปรู้เห็นและดูแลได้ในกรอบภาระหน้าที่ของสภานิติ บัญญัติแห่งชาติ และสำหรับเวลาที่เหลือสภานิติบัญญัติแห่งชาติ น่าจะทำอะไรได้มากในเรื่องนี้

๓.๖ ปัญหาเกี่ยวกับกลยุทธ์ วิธีการ ตลอดจนพฤติกรรมของกลุ่มบุคคลต่างๆ ที่เป็น องค์ประกอบของกองทุน คณะกรรมการบริหารกองทุน รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานฯ ถือเป็นปัญหา สำคัญที่ต้องมีการเร่งแก้ไขโดยเร็วต่อไป

.....